

նէ կը սկսի երեսէ ինկնալ ու արհամարհուիլ է , , :

Այսն նաև ուրիշ տեսակ մը պզտիկ հրէշներ ալ որոնց վրայ պէտք է շատ վստահանալ . ներքին ինծի ընթերցողք ու ամենեին չգարմանան ըսելիքիս վրայ . ասիկայ այնպիսի փափուկ ու այնպիսի էական հարկաւոր բան մըն է , որուն վրայ ունեցած մտածմունքս և կամ գիտցածս չեմ կրնար լռել : Ա՛ռ զեմ խօսիլ առաքինութեան ու իմաստութեան պզտի հրաշալեացս վրայ , ըսել կ'ուզեմ այն լաւաբարոյ ու զգուշաւոր տղայոց վրայ , որ քեզի այնպէս մը կ'երևան որ ամենեին պակասութիւն մը չունին , և առանց յանդիմանութիւն լսելու կը մեծնան :

Այրբոր (Լարիզու պզտի կղերանոցն էի , վրաս ծածուկ սարսուռ մը ու ակամայ դող մը կու գար , քանի որ հայր մը կի՞մայր մը իրեն տղայն ինծի բերելու ատենը այսպիսի բան մը ըսելու ըլլար թէ “ Լ՛մենեին առիթ մը չունեցայ զինքը յանդիմանելու . այս տղայն իրաւ որ պզտիկ Խարեւոնի մըն է , , : Լսածին դէմը չէի առներ , և կարելի է որ այն ատեն տղայն անանկ ալ եղած ըլլայ , բայց ես ինձի կ'ըսէի . “ Լ՛ք քեզի դժուարին աշխատութիւն մը . պէտք է համբերել ոչ միայն տղուն այլ նաև ծնողացը , , :

(Դ)երևս կը զարմացնեմ այս խօսքովս , սակայն կարծեմ զարմանքը կը դադրի՝ թէ որ մէյմը այս ծանր նիւթին վրայի ըսելիքներս ըսեմ : —

1 Ֆենիէ . Դաստ . Աղջկանց .

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

Արի արանց :

Լ՛քի արանց էր և երթայր ,
Լ՛ք յերթն առնուլ՝ աշխարհ թընդայր ,
Լ՛արձրաճակատ բարձրահայեաց ,
Օ աչօքն առեալ հիւ հըրձուանաց ,
Լ՛ք սիրտ 'ի ծոց ուրախալիր .
Հազիւ ներէր կոխել զերկիր .
Շուրջ ոլորտիցրս բոլորակ
Սահման թըւէր խուն ունարձակ .
Լ՛յնքան յուսով էր պատարուն ,
Լ՛յնքան սիրով էր եռանդուն :
Լ՛քի արանց էր եւ երթայր ,
Լ՛ք յերթն առնուլ՝ աշխարհ թընդայր ,
Լ՛ք կորովի եւ քաջալանջ
Ի վըտանգաց գոռ աննահանջ .
Դիմագրաւեալ անզէն անզրահ ,
Բքանակաց իսկ մերժէր զահ .
Օ արիութեան զգեցեալ արբուն՝
Լ՛ք համարհէր զհասակս համբուն .
Սանկութիւն՝ սէզ էր առաթուր ,
Ներութի՛ խուր ինչ թաքթաքուր .
Ինքն եղևին յաղթահասակ ,
Հովանաւոր մայրեաց պըսակ :
Լ՛ք խարհս համայն ինչ ոչ արժէր ,
Օ ամէն զըններ զամէն մերժէր .
Լ՛ք ծաթ ու ոսկի կայր արհամարհ
Լ՛ք սիգաշարժն այն գարշապար .
Ոչ մի գոհար ակնախրտիղ
Շողայր շարժէր զաչըն շափիղ .
Լ՛ք մա թափուր են թանգարանք ,
Լ՛որ ինչ չունին վաճառականք .
Ոչ որ ճարտար հընարագէտ
Բաւէր ըզնա՝ ոնել հակամէտ :
Լ՛քի արանց էր եւ երթայր
Լ՛ք յերթն առնուլ՝ աշխարհ թընդայր ,
Տիեզերաց յառեալ ընդ ծիր՝
Սիւսմ լոկոյ արար ընտիր ,
Լ՛արթեալ ըզսիրտն 'ի մին եւեթ ,
Բզնա միայն ձըգէր ըզհետ .
Ի միջակէտն եդեալ սըրտի ,
(Դ)ըւէր ամէնն այլ սընոտի .

Սէրն 'ի սրբտին էր բարձրագահ ,
 Եւ յոյս առոյգ փարատէր զահ :
 Տեսեալ ըզնա՝ երանեցին
 Եւ երանէր անձամբ անձին :
 Եւ արանց էր եւ երթայր ,
 Եւ յերթն առնուլ՝ աշխարհ թընդայր :
 Թեթեւ թրուէր բաղդն իւր վառվառ ,
 Կարապետեալ փառաց 'ի փառս ,
 Եւ վարդապոյն ոլորտն հանդէպ
 Կայնէր , տեղի տայր ճեպ ընդ ճեպ .
 Կնքն ըզսրբտին յիշելով սէր՝
 Շողայր շարժէր ճակատ վըսեր .
 Եւ ծածանեալ գիտակս ընդ ուս
 Թաթափելով բոց ընդ աչկունս ,
 Իբր երիվար ուղղմիկ փռնչէր ,
 Եւ խոյանայր եւ յառաջէր :
 Եւ արանց էր եւ երթայր . . .
 Եւ երթիցէ մինչեւ ցոր վայր : . . .
 Գամմա՝ իջուցեալ զաչս 'ի գետին ,
 Եւ զինչ 'ի տես գայր առ ոտին : . . .
 Ինդէր պաղի փաղփուն ճակատ ,
 Ինդէր մածնուն վարսք ոսկեհատ . . .
 Որպէս փայլակն խաղաղի ,
 Սէրն 'ի սրբտին մէջ նըւաղի .
 Եւ վերջոտնեալ տասն ասպարէս ,
 Եւ մոռանայ զընաւ զիւր հանդէս : . . .
 Ի՛հ , անփախուստն հանուրց սահման՝
 Եւ մա՛նջըրպետ կայր՝ գերեզման : —
 Եւ արանց էր՝ եւ չերթայր ,
 Իտն 'ի յերեր սիրտն թընդայր : . . .
 Եւ եւն 'ի մայրն խորասոյգ ,
 Ի ուսին ու աստեղք ամպրոպայոյգ .
 Եւ սաւար խոնաւ տարածեալ շուրջ ,
 Զողմն ցրտին , բընութիւն լուրջ .
 Եւ կինք մածեալ իբրու քարայր ,
 Եւ սօսափիւն մահու գոռայր : . . .
 Եւ ոգւոց եհան , « Ի՛հ յոյս , ո՛հ սէր » . . .
 Ի ոչինչ զիտէր , ոչինչ լըսէր : . . .
 Ի ազել զվըհիւն այն ոտն ամբարձ ,
 Եւ վիհն՝ անեղբ էր եւ անդարձ . . .
 Եւ արանցն այն՝ ոչ եւս էր . . .
 Ի՛հ , ոչ եւս յոյս , ո՛հ , ոչ եւս սէր : . . .

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Շատ ձեղ մարդու ծնկոյրները քան զգլխի
 անկի խոհեմ ու խելացի են :

Ի՞նչ խօսքը մէկու մը բերնէն լսեցի ,
 ու խնտալս եկաւ . և առջի բերան կատա-
 կով զրուցուածք մը երեցաւ ինծի : Որ
 կ'ըսէր թէ նոր ծնած տղու մը կը սկը-
 սին մէկէն ծնկուրները խաղալ կայտուիլ ,
 տարածիլ , կծկիլ , երկնալ , կարճիլ .
 միով բանիւ հանդարտ չեն կենար : Ու
 երբոր խանձարուրը քակես , կը տեսնաս
 որ ծնկուրները ոտքերով հանդերձ վեր
 կ'ելլեն . և թէ որ սանկ բաւական ուժ
 մ'ալ անոնց կարողութեանը միաբանե-
 լու ըլլար , քայլերնին ալ կը տեսնայիր :
 Հարկաւ տեսած ես հորթուկները ,
 մորուկներն ու վառեակները և , որ դեռ
 հազիւ ծնած՝ ոտքի վրայ կը կենան ու կը
 վազվզեն : Երկնցնէնք՝ վերջապէս կե-
 նաց առջի պաշտօնը կը կատարեն . և թէ
 որ լաւ քննես , կը տեսնաս որ քան զձեռ-
 քը և քան զուրիշ անդամները մարդուս
 աւելի հարկաւորներն ասոնք են : Ի՛նչ
 շատ յատկութիւն կրնայի ըսել . բայց ես
 հոս իրենց մէկ յատկութեանը վրայ կը
 կենամ , որն որ մեծ օգնութիւն կու տայ
 մարդուս , թէ որ յանկարծ վտանգի մը
 մէջ գտնուելու ըլլայ : Եւ ան ատեն յայտ-
 նի կը տեսնաս որ ծնկուրները շատ ան-
 գամ քան զգլուխը լաւ խելք կը բանե-
 ցնեն եղեր : (Երկնակի համար . ըսենք
 թէ մէկը ուրիշի մը դէմատեւութիւն ու-
 նենալով սկսի զանի անիծանել ու յիշոց
 տալ անոր , ու ան ալ առջինին . ան քեզի
 աղէկ կուի մը : Բայց թէ որ ասոնք ու-
 զենային շիտակ խրատի մտիկ ընել , կը
 տեսնէին , որ դեռ բարկութիւնը երկու
 կողմանէ չսաստկացած , շարունակ ծըն-
 կուրները կը սկսին վարէն ձայն տալ ի-
 ընց ու խրատել , Մարդիկ , Դ՛ընէ , Դ՛է
 դի Լողողէ , Լողողալիւն ու Լողող . և
 որովհետեւ ծնկուրները չունին կենդանի
 բարբառ , ուստի ազգրին տակէն կը սկսին
 ուժով գողալ . թէ որ մտիկ ըրին անոնք